

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2024 r.

w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,

w sprawie wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko P. J. – sędziemu Sądu Rejonowego w O. (I ZSK 24/22)

wniosku adw. P. M. obrońcy SSR P. J. o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 76/24

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych

postanowił:

**wyłączyć SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od udziału
w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 76/24**

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego w O. P. J. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego pod sygn. I DSK 16/22, a następnie w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZSK 24/22. Do rozpoznania przedmiotowej sprawy został wyznaczony skład orzekający:

Wiesław Kozielowicz (przewodniczący), Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca) oraz Ławnik SN Robert Burek.

W sprawie tej obrońcy sędziego złożyli szereg wniosków o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności sędziów oraz o wyłączenie sędziów wyznaczanych kolejno do rozpoznawania tych wniosków.

W dniu 28 maja 2024 r. do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy sędziego Sądu Rejonowego w O. SSR P. J. - adwokata P. M. o wyłączenie, na podstawie art. 40 § 1 ust. 1 k.p.k. oraz art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: „EKPC”) w zw. z art. 13 EKPC sędziego Sądu Najwyższego Zbigniewa Korzeniowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 76/24 dotyczącej rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy I ZO 57/24.

W uzasadnieniu wniosku obrońca wskazał, że wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego jest konieczne z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności wobec istnienia okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do niezależności oraz bezstronności sędziego w wymiarze zewnętrznym z uwagi na fakt, że SSN Zbigniew Korzeniowski orzekając w składzie połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego, a która dotyczyła osób powołanych na urząd sędziego przy udziale organu powołanego ustawą o KRS z 2017 r., złożył zdanie odrębne, sprzeciwiając się tym samym rozstrzygnięciu Sądu Najwyższego. Co więcej, zaniechał on również podpisania oświadczenia z dnia 17 października 2022 r. dotyczącego możliwości wspólnego orzekania legalnie powołanych sędziów Sądu Najwyższego wraz z sędziami powołanymi przy udziale upolitycznionego organu ukształtowanego ustawą o KRS z 2017 r., co w ocenie obrońcy świadczy, że postępowanie sędziego Zbigniewa Korzeniowskiego w jasny sposób ukazuje jego zapatrywanie na kwestie związane z udziałem organu ukształtowanego ustawą o KRS z 2017 r. w procedurze nominacyjnej sędziów oraz legalność funkcjonowania Izby Odpowiedzialności Zawodowej, co ma szczególne znaczenie w kontekście niniejszej sprawy.

W świetle licznych wątpliwości przedstawionych we wniosku, okoliczności niniejszej sprawy, zdaniem obrońcy, prowadzą do powstania uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności Sędziego Zbigniewa Korzeniowskiego w wymiarze zewnętrznym.

Wnioskujący na poparcie swojego stanowiska powołał także liczne orzecznictwo, w tym m.in. uchwałę składu połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej m.in. w sprawach: C-585/18, C-624/18, C-625/18, C-791/19, C-824/18, C-204/21 oraz C-487/19, a także m.in. wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka –w sprawach: Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19, Dolińska – Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skarga nr 49868/19 i 57511/19, Grzęda przeciwko Polsce, skarga nr 43572/18, Żurek przeciwko Polsce, skarga nr 39650/18 oraz środki tymczasowe w sprawach Wróbel przeciwko Polsce, skarga nr 6904/22, Synakiewicz przeciwko Polsce, skarga nr 46453/21, Niklas – Bibik przeciwko Polsce, skarga nr 8687/22, Piekarska – Drążek przeciwko Polsce, skarga nr 8076/22.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego jest zasadny.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W niniejszej sprawie niewątpliwie mamy do czynienia z taką sytuacją. Odwołując się do ugruntowanej linii orzeczniczej trybunałów międzynarodowych, jak i sądów krajowych istotnymi elementami oceny niezawisłości sądu jest m.in. sposób powoływania jego członków, a także postrzeganie sądu jako posiadającego przymiot niezawisłość (por. wyr. ETPCz w sprawie Campbell i Feel, par. 78; w sprawie Langborger, par. 32; w sprawie Procola, par. 43; w sprawie Biyan, par. 37; w sprawie Morris, par. 73).

Tymczasem, faktem powszechnie znanym jest to, na co wskazuje w treści wniosku obrońca sędziego P. J., że sędzia Zbigniew Korzeniowski pomimo powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego - Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 5 marca 2007 r. bez udziału organu ukształtowanego ustawą o

KRS z 2017 r., orzekając w dniu 23 stycznia 2020 r., w składzie połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego sygn. akt BSA I-4110-1/20 (mającej moc zasady prawnej), dotyczącej osób powołanych na urząd sędziego przy udziale organu powołanego ustawą o KRS z 2017 r., złożył zdanie odrębne, sprzeciwiając się rozstrzygnięciu Sądu Najwyższego. W tymże zdaniu odrębnym Sędzia Zbigniew Korzeniowski wskazał, że *„wątpliwość lub nawet teza o utracie przymiotu niezależności przez Krajową Radę Sądownictwa nie pozwalają na domniemanie, że wskazani do powołania przez Prezydenta RP sędziowie są podlegli władzy politycznej i dlatego nie są niezawisli, a Sądy nie są niezależne. Z samego powołania na urząd sędziego na wniosek KRS nie wynika, że sędzia traci swoje prawo do orzekania albo że skład Sądu jest sprzeczny z przepisami prawa. Trybunał Konstytucyjny w wyrokach z 25 marca 2019 r. (K12/18) i z 20 czerwca 2017 r. (K 5/17) nie stwierdził niezgodności przepisów ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa z ustawą zasadniczą”*. Jednocześnie, sędzia ten bierze udział w rozpatrywaniu spraw z udziałem sędziów powołanych zarówno przed 2018 r. jak i po 2018 r. zasiadając w składach kolegialnych. Co więcej, sędzia nie podpisał także oświadczenia sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2022 r. w przedmiocie możliwości orzekania przez powołanych w uprzedniej procedurze sędziów Sądu Najwyższego wraz z sędziami powołanymi przy udziale KRS ukształtowanego ustawą o KRS z 2017 r.

Tymczasem w świetle standardów krajowych oraz międzynarodowych, również organ ukształtowany ustawą o KRS z 2017 r. nie spełnia niezbędnych wymogów bezstronności i niezawisłości. Powyższe kwestie zostały potwierdzone zarówno w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii jak również Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, do którego odwołuje się wnioskujący.

Ta szczególna konstelacja, a także okoliczności co do interpretacji przepisów normujących status sędziów u zewnętrznego obserwatora postępowania w sprawie o sygn. akt I ZO 76/24 dot. rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego, który powołany został przy udziale organu ukształtowanego ustawą o KRS z 2017 r., mogłyby prowadzić do wniosku o istnieniu uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sądu rozstrzygającego w tej sprawie. Konieczne jest zwrócenie uwagi na zaufanie, które muszą wzbudzać sądy w demokratycznym

Państwie oraz przede wszystkim u stron postępowania. W związku z tym każdy sędzia, w stosunku do którego istnieje uprawniony powód, by obawiać się braku bezstronności z jego strony, musi zostać wyłączony.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]